

Institutionen för handelsrätt

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i handelsrätt för avläggande av juris doktorsexamen och filosofie doktorsexamen vid Ekonomihögskolan, Lunds universitet

Studieplanen är fastställd av Ekonomihögskolans styrelse 2016-06-30, reviderad 2018-10-19, 2022-05-18 och 2025-06-17. Ersätter tidigare studieplan med dnr U 2022/3845. Se även [Riktlinjer för utbildning på forskarnivå vid Ekonomihögskolan](#), dnr STYR 2025/654.

Forskarutbildningen ges i den omfattning tillgängliga resurser medger.

1 Beskrivning av forskarutbildningsämnet

Handelsrätt är ett rättsvetenskapligt ämne som fokuserar på rättslig reglering av kommersiella förhållanden av betydelse för företag, organisationer och myndigheter. Handelsrättslig forskning analyserar den rättsliga utformningen och hur rättstillämpningen kring företagande i vid mening ser ut och bör se ut på olika nivåer i samhället. Forskningsämnet inkluderar aktiebolagsrätt, arbetsrätt, avtalsrätt, immaterialrätt, konkurrensrätt, marknadsrätt, miljörett och skatterätt. Rättsutvecklingen inom Europeiska unionen och juridikens internationalisering har ofta stor betydelse.

2 Utbildningens syfte och lärandemål

Forskarutbildningen i handelsrätt har som mål att ge doktoranden fördjupade kunskaper i ämnet, en ingående träning i forskningsmetodik och goda insikter i de problem som förekommer inom forskningen och dess praktiska tillämpning, vilket ska möjliggöra självständigt vetenskapligt arbete.

Kunskap och förståelse

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Utbildningen leder till juris doktorsexamen eller filosofie doktorsexamen i handelsrätt, se vidare 3.2, 3.3 samt 7.

3 Behörighet

3.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet för studier på forskarnivå har den som avlagt examen på avancerad nivå, fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng varav minst 60 högskolepoäng från utbildning på avancerad nivå, eller i någon annan ordning inom eller utom Sverige förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper (HF 7:39).

3.2 Särskilda behörighetskrav för juris doktor

För att bli antagen till utbildning på forskarnivå i handelsrätt för avläggande av juris doktorsexamen krävs att sökanden uppfyller kraven på såväl grundläggande som särskild behörighet. Särskild behörighet har en sökande som avlagt juristexamen/juris kandidatexamen eller motsvarande. Särskild behörighet har också en sökande som kan åberopa annan genomgången utbildning eller särskild yrkeserfarenhet, om den (a) bedöms ge en kompetens i ämnet för utbildningen på forskarnivå och (b) är likvärdig

med juristexamen/juris kandidatexamen i fråga om såväl kunskaper som juridisk allmänbildning av betydelse för ämnet för utbildningen på forskarnivå.

3.3 Särskild behörighetskrav för filosofie doktor

För att bli antagen till utbildning på forskarnivå i handelsrätt för avläggande av filosofie doktorsexamen krävs att sökanden uppfyller kraven på såväl grundläggande som särskild behörighet. Särskild behörighet har en sökande som genomgått ett minst ettårigt rättsvetenskapligt program på avancerad nivå. Särskild behörighet har också en sökande som kan åberopa annan genomgången utbildning eller särskild yrkeserfarenhet, om den (a) bedöms ge en kompetens i ämnet för utbildningen på forskarnivå och (b) är likvärdig med sagda program på avancerad nivå i fråga om såväl kunskaper som juridisk allmänbildning av betydelse för ämnet för utbildningen på forskarnivå.

4 Utbildningens uppläggning och innehåll

4.1 Utbildningens uppläggning

Forskarutbildningen i handelsrätt omfattar studier om sammanlagt 240 högskolepoäng (fyra års heltidsstudier). Huvuddelen av utbildningen består i författandet av en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling), vilken motsvarar 210 högskolepoäng. Kurser inom utbildningen motsvarar 30 högskolepoäng.

4.2. Utbildningens innehåll

4.2.1 Kurser och forskarskola m.m.

Forskarutbildningen omfattar kurser om 30 högskolepoäng.

Studierektorn för forskarutbildningen vid Institutionen för handelsrätt kan besluta att doktoranden får tillgodoräkna sig kurser som ges på forskarnivå eller avancerad nivå vid andra institutioner vid Lunds universitet eller andra lärosäten. En teoretisk introduktionskurs i rättsvetenskap om 15 högskolepoäng är *obligatorisk* och ingår alltid i kurspaketet. Dispens kan ges av studierektorn för forskarutbildningen i fall där doktoranden har förvärvat motsvarande kunskaper på annat sätt. Även en kurs i forskningsetik om 3 högskolepoäng är *obligatorisk*.

Doktorander vid Institutionen för handelsrätt kan delta i en seminariebaserad forskarskola i handelsrätt och rättsvetenskap om 12 högskolepoäng, och varje deltagare ska inom ramen för denna regelbundet lägga fram egen text som seminarieunderlag.

4.2.2 Seminarier

Doktoranden ska presentera sitt arbete vid seminarier. Det första ska äga rum under doktorandens första år på utbildningen, och vara ett uppläggningsseminarium. För doktorander som avser att avlägga doktorsexamen ska ett mittseminarium genomföras efter halva studietiden.

Innan doktorander framlägger sin doktorsavhandling för disputation, ska Institutionen för handelsrätt anordna ett öppet slutseminarium där doktoranden, som ett led i utbildningen på forskarnivå, försvarar ett utkast av sitt avhandlingsmanuskript muntligt. Avhandlingsmanuskriptet ska granskas av seniora forskare. En senior forskare med huvudsaklig anknytning vid annat lärosäte ska på uppdrag av prefekten medverka antingen vid mittseminariet eller vid slutseminariet för att ge kommentarer på avhandlingsmanuskriptet.

5 Undervisning och kunskapsprov

Undervisning ges i form av kurser och seminarier. Planering av institutionens kursutbud görs årligen och med hänsyn till de resurser som finns avseende såväl personal som budgeterade medel men också med hänsyn till antalet doktorander, kursernas karaktär, handledares önskemål m.m. Undervisningen avser att främja doktorandernas möjlighet att självständigt fullgöra avhandlingsarbetet. Utöver organiserad kursverksamhet ges allmänna seminarier och gästföreläsningar.

För godkänd doktorsexamen fordras godkänt betyg på samtliga kunskapsprov som ingår i forskarutbildningen samt på doktorsavhandlingen.

För ytterligare information om antagning och urval, se [Antagningsordning för utbildning på forskarnivå vid Lunds universitet](#) (STYR 2024/288).

För ytterligare information om individuell studieplan, handledning, avhandling, disputation och betygsnämnd, se [Riktlinjer för utbildning på forskarnivå vid Ekonomihögskolan](#), dnr STYR 2025/654.

6 Övrigt

En doktorand som ursprungligen planerat att avsluta sin utbildning med doktorsexamen ska kunna avsluta sina studier med licentiatexamen om utbildningen omfattar minst 120 högskolepoäng och i övrigt uppfyller kraven på en licentiatexamen.

7 Juris eller filosofie doktorexamen

Examensbenämningar: Juris doktorsexamen (Degree of Doctor of Laws, LL.D.) eller filosofie doktorsexamen (Degree of Doctor of Philosophy, PhD).

Den handelsrättsliga forskningen vid institutionen bedrivs i stor utsträckning med rättsvetenskapliga metoder. Inte sällan ligger tonvikten på den så kallade traditionella rättsvetenskapliga metoden med dess förankring i rättskälleläran och fokus på innehållet i gällande rätt.

Handelsrättslig forskning kan emellertid även ha en bredare samhällsvetenskaplig inriktning. Sådan forskning kan involvera större eller mindre inslag av kvalitativa eller kvantitativa empiriska ansatser eller av normativ samhällsvetenskaplig teoribildning. Forskningsprojektets inriktning och doktorandens metodval är avgörande för om en juris doktorsexamen eller en filosofie doktorsexamen ska avläggas.

Då doktoranden antas eller senast vid uppläggningsseminariet bör inriktningen mot respektive examen anges. Det finns möjlighet att begära omprövning av inriktning med hänsyn till hur avhandlingsarbetet utvecklas. Byte av inriktning beslutas av institutionens prefekt i samråd med doktorand, handledare och forskningsnämnden vid Institutionen för handelsrätt.

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i handelsrätt för avläggande av juris licentiatexamen och filosofie licentiatexamen vid Ekonomihögskolan, Lunds universitet

Studieplanen är fastställd av Ekonomihögskolans styrelse 2016-06-30, reviderad 2018-10-19, 2022-05-18 och 2025-06-17. Ersätter tidigare studieplan med dnr U 2022/3845. Se även [Riktlinjer för utbildning på forskarnivå vid Ekonomihögskolan](#), dnr STYR 2025/654.

Forskarutbildningen ges i den omfattning tillgängliga resurser medger.

1 Beskrivning av forskarutbildningsämnet

Handelsrätt är ett rättsvetenskapligt ämne som fokuserar på rättslig reglering av kommersiella förhållanden av betydelse för företag, organisationer och myndigheter. Handelsrättslig forskning analyserar den rättsliga utformningen och hur rättstillämpningen kring företagande i vid mening ser ut och bör se ut på olika nivåer i samhället. Forskningsämnet inkluderar aktiebolagsrätt, arbetsrätt, avtalsrätt, immaterialrätt, konkurrensrätt, marknadsrätt, miljö rätt och skatterätt. Rättsutvecklingen inom Europeiska unionen och juridikens internationalisering har ofta stor betydelse.

2 Utbildningens syfte och lärandemål

Forskarutbildningen i handelsrätt har som mål att ge doktoranden fördjupade kunskaper i ämnet, en ingående träning i forskningsmetodik och goda insikter i de problem som förekommer inom forskningen och dess praktiska tillämpning, vilket ska möjliggöra självständigt vetenskapligt arbete.

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen ska doktoranden

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen ska doktoranden

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och

- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För licentiatexamen ska doktoranden

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Utbildningen leder till juris licentiatexamen eller filosofie licentiatexamen i handelsrätt, se vidare 3.2, 3.3 samt 6.

3 Behörighet

3.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet för studier på forskarnivå har den som avlagt examen på avancerad nivå, fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng varav minst 60 högskolepoäng från utbildning på avancerad nivå, eller i någon annan ordning inom eller utom Sverige förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper (HF 7:39).

3.2 Särskilda behörighetskrav för juris licentiat

För att bli antagen till utbildning på forskarnivå i handelsrätt för avläggande av juris licentiatexamen krävs att sökanden uppfyller kraven på såväl grundläggande som särskild behörighet. Särskild behörighet har en sökande som avlagt juristexamen/juris kandidatexamen eller motsvarande. Särskild behörighet har också en sökande som kan åberopa annan genomgången utbildning eller särskild yrkeserfarenhet, om den (a) bedöms ge en kompetens i ämnet för utbildningen på forskarnivå och (b) är likvärdig med juristexamen/juris kandidatexamen i fråga om såväl kunskaper som juridisk allmänbildning av betydelse för ämnet för utbildningen på forskarnivå.

3.3 Särskild behörighetskrav för filosofie licentiat

För att bli antagen till utbildning på forskarnivå i handelsrätt för avläggande av filosofie licentiatexamen krävs att sökanden uppfyller kraven på såväl grundläggande som särskild behörighet. Särskild behörighet har en sökande som genomgått ett minst ettårigt rättsvetenskapligt program på avancerad nivå. Särskild behörighet har också en sökande som kan åberopa annan genomgången utbildning eller särskild yrkeserfarenhet, om den (a) bedöms ge en kompetens i ämnet för utbildningen på forskarnivå och (b) är likvärdig med sagda program på avancerad nivå i fråga om såväl kunskaper som juridisk allmänbildning av betydelse för ämnet för utbildningen på forskarnivå.

4 Utbildningens uppläggning och innehåll

4.1 Utbildningens uppläggning

Forskarutbildningen i handelsrätt omfattar studier om sammanlagt 120 högskolepoäng (två års heltidsstudier). Huvuddelen av utbildningen består i författandet av en vetenskaplig uppsats (licentiatuppsats), vilken motsvarar 105 högskolepoäng. Kurser inom utbildningen motsvarar 15 högskolepoäng.

4.2 Utbildningens innehåll

4.2.1 Kurser och forskarskola m.m.

Forskarutbildningen omfattar kurser om 15 högskolepoäng.

Studierektorn för forskarutbildningen vid Institutionen för handelsrätt kan besluta att doktoranden får tillgodoräkna sig kurser som ges på forskarnivå eller avancerad nivå vid andra institutioner vid Lunds universitet eller andra lärosäten. En teoretisk introduktionskurs i rättsvetenskap om 7,5 högskolepoäng är *obligatorisk* och ingår alltid i kurspaketet. Dispens kan ges av studierektorn för forskarutbildningen i fall där doktoranden har förvärvat motsvarande kunskaper på annat sätt. Även en kurs i forskningsetik om 3 högskolepoäng är *obligatorisk*.

Doktorander vid Institutionen för handelsrätt kan delta i en seminariebaserad forskarskola i handelsrätt och rättsvetenskap om 4,5 högskolepoäng, och varje deltagare ska inom ramen för denna regelbundet lägga fram egen text som seminarieunderlag.

4.2.2 Seminarier

Doktoranden ska presentera sitt arbete vid seminarier. Det första seminariet ska äga rum under doktorandens första år på utbildningen, och vara ett uppläggningsseminarium.

För doktorander som avser att avlägga en licentiatexamen ska ett öppet licentiatseminarium hållas vid vilket doktoranden försvarar sin vetenskapliga uppsats. Vid seminariet ska en senior forskare med huvudsaklig anknytning vid annat lärosäte i egenskap av opponenter granska manuskriptet.

5 Undervisning och kunskapsprov

Undervisning ges i form av kurser och seminarier. Planering av institutionens kursutbud görs årligen och med hänsyn till de resurser som finns avseende såväl personal som budgeterade medel men också med hänsyn till antalet doktorander, kursernas karaktär, handledares önskemål m.m. Undervisningen avser att främja doktorandernas möjlighet att självständigt fullgöra avhandlingsarbetet. Utöver organiserad kursverksamhet ges allmänna seminarier och gästföreläsningar.

För godkänd licentiatexamen fordras godkänt betyg på samtliga kunskapsprov som ingår i forskarutbildningen samt på licentiatuppsatsen vid licentiatseminariet.

För ytterligare information om antagning och urval, se [Antagningsordning för utbildning på forskarnivå vid Lunds universitet](#) (STYR 2024/288).

För ytterligare information om individuell studieplan, handledning, uppsats, licentiatseminarium och examinator, se [Riktlinjer för utbildning på forskarnivå vid Ekonomihögskolan](#), dnr STYR 2025/654.

6 Juris eller filosofie licentiatexamen

Examensbenämningar: Juris licentiatexamen (Degree of Licentiate of Laws) eller filosofie licentiatexamen (Degree of Licentiate of Philosophy).

Den handelsrättsliga forskningen vid institutionen bedrivs i stor utsträckning med rättsvetenskapliga metoder. Inte sällan ligger tonvikten på den så kallade traditionella rättsvetenskapliga metoden med dess förankring i rättskälleläran och fokus på innehållet i gällande rätt.

Handelsrättslig forskning kan emellertid även ha en bredare samhällsvetenskaplig inriktning. Sådan forskning kan involvera större eller mindre inslag av kvalitativa eller kvantitativa empiriska ansatser eller av normativ samhällsvetenskaplig teoribildning. Forskningsprojektets inriktning och doktorandens metodval är avgörande för om en juris licentiatexamen eller en filosofie licentiatexamen ska avläggas.

Då doktoranden antas eller senast vid uppläggningsseminariet bör inriktningen mot respektive examen anges. Det finns möjlighet att begära omprövning av inriktning med hänsyn till hur avhandlingsarbetet utvecklas. Byte av inriktning beslutas av institutionens prefekt i samråd med doktorand, handledare och forskningsnämnden vid Institutionen för handelsrätt.